

LOCALITZACIÓ

Arribats al camp de la Cadena de Fitor, cal agafar la pista de l'esquerra i a 1'800 quilòmetres de distància trobarem una cruïlla que a l'esquerra mena vers Mont-ras, a la dreta vers el mas Plaja i seguint al front, vers la parròquia de Fitor. Aleshores cal seguir tot dret en direcció a la parròquia de Fitor passant a tocar el mas Estanyet que es troba a l'esquerra de la pista. A 650 metres de distància de l'esmentada cruïlla Mont-ras/mas Plaja trobarem a l'esquerra el desviament vers Mont-ras/Ermedàs que cal seguir fins uns 650 metres més enllà on hi ha encara una segona bifurcació. Ara cal seguir el camí de l'esquerra en direcció a Ermedàs. Al cap d'uns 600 metres trobarem un trencant també a l'esquerra que cal seguir durant uns 100 metres. Allí a la dreta i a tocar el camí és situat aquest dolmen. Fàcil de trobar. És a 260 + 10 m s.n.m.

HISTÒRIA

Fou identificat l'any 1969 per Joan Botey i Serra, amb el seu fill Joan Botey i Alier, que va donar-ne notícia a Lluís Esteva i Cruañas que el publicà l'any 1969. Aquest mateix investigador l'excavà, el restaurà, el consolidà i el tornà a publicar amb bones planimetries l'any 1970 classificant-lo com una galeria coberta amb túmul i cròmlech. Col·laboren en els treballs Joan Ribas, Salvi Pont, Francesc Castelló, Ricard Castelló, Josep Nadal, Joan Badia i Homs, Josep Escortell i Albert Recasens. Cal remarcar que les dues lloses reposades com a coberta no són les originals. S'acordà donar-li el nom de Dolmen del Mas Estanyet per trobar-se enclavat en terrenys d'aquest mas.

Miquel Cura i Morera i Josep Castells i Camp, l'any 1977 en publicaren una planta i el classificaren com una galeria catalana.

L'any 1977, fou ressenyat per Joan Badia i Homs que també el cità l'any 1981.

Josep Tarrús i Galter, Josep Castells i Camp, Júlia Chinchilla i Sánchez i Rosó Vilardell i Pascual l'any 1984 el classificaren com una galeria catalana petita.

L'any 1986, Josep Castells i Camp el classifica com una galeria catalana petita.

Enriqueta Pons i Brun, l'any 1987 el cità i en publicà una fotografia classificant-lo com una galeria catalana petita.

Els autors de Girona pas a pas el citaren l'any 1988.

DESCRIPCIÓ

Es tracta d'una galeria coberta en U feta de lloses de pissarra. Del túmul artificial de tendència circular amb lloses radials d'ancoratge i cròmlech en queden restes visibles.

La seva entrada és orientada al sud-est ($140^{\circ} + 5^{\circ}$).

El monument amida interiorment 4'60 m de llarg, per 0'85 m d'ample, per 0'70 m d'altura màxima.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Actualment (16-X-89) el dolmen conserva 5 lloses de la seva cambra i 2 de coberta, aquestes darreres no originals, foren reposades per Esteva i Cruañas. El passadís conserva 3 lloses. Al sud-oest de l'entrada a la galeria hi ha una llosa del cròmlech clavada "in situ" i a uns 2 m al nord de la cambra hi ha el testimoni d'una llosa radial d'ancoratge. Del túmul que devia cobrir l'estructura interna en resten testimonis visibles.

MATERIALS ARQUEOLÒGICS

De l'excavació d'Esteva cal consignar petits fragments d'os i la corona d'un queixal. També uns 70 fragments de ceràmica de tipus dolmènic i d'època romana dels que cal ressenyar una vora de vas campaniforme, un fragment de vas carenat i un altre fragment perforat de color de rajol fosc. Així mateix, un tros de molí de mà de granit i un fragment de dolium romà.

CRONOLOGIA

Pel tipus arquitectònic del sepulcre, podem deduir que fou construït vers 2700-2200 aC.